

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

בפני כב' השופט מנחם קליין

התובע

אורן טוביאנה
באמצעות ב"כ עוה"ד ת.מדד

נגד

הנתבעת

עיריית תל-אביב
באמצעות ב"כ עוה"ד א. רוטקופף ואח'

פסק דין

1

2

"אין דרכם של בני אדם להתבונן בדרכים"

3

[המאירי מסכת בבא קמא, דף ו' עמ' א']

4

5

6

רקע עובדתי

7

8

אורן טוביאנה (להלן: "התובע") יליד 1970, המתגורר דרך קבע בגרמניה ועובד כדייל בחברת

9

התעופה הגרמנית לופטאנזה, שהה בזמנים הרלוונטיים בארץ.

10

עיריית ת"א יפו (להלן: "הנתבעת") הינה רשות מקומית המופקדת בין יתר תחומי פעילותה

11

גם על הקמת ותחזוקת תשתיות כבישים ומדרכות, ניקיון, שילוט וסימון דרכים ובתים.

12

13

הצדדים חלוקים לגבי עצם אירוע התאונה, אחריות הנתבעת וגובה הנזק.

14

15

התאונה / המפגע

16

17

ביום 28.11.2004 בעת לכתו על המדרכה חיפש התובע כתובת במפגש הרחובות ריינס ואסתר

18

המלכה בעיר תל-אביב יפו. התובע הביט לעבר שלטי הבתים, נכנס לשקע שהיה במדרכה

19

מעד ונפגע (להלן: "התאונה"). סימני דרך ובכללם שמות רחובות ומספרי בתים, הסתתרו

20

מאחורי עצים בלתי גזומים ומפגעים אחרים, הרצפה והמדרכה בה צעד התובע הייתה

21

שבורה ולא ישרה, בעת הליכתו נלכדה רגלו של התובע בשקע והוא הוטח ארצה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

1 שקע זה היה סמוך לתחנת אוטובוס מקום בו כמות רבה של הולכי רגל דבר שהיווה סכנה.
2 שקע זה לא טופל זמן רב שכן הצטבר בו לכלוך רב. התובע הופנה באמצעות ידידתו לבית
3 חולים איכילוב, טופל בחדר המיון ושחרר תוך שהוא מוגבל מדריכה על הרגל הפגועה.

אחריות הנתבעת

4
5
6
7
8 לשיטתו של התובע הנתבעת לא סימנה דרכים, רחובות, ובתים באופן שניתן יהיה לאתר
9 כתובת בנוחות, לא השגיחה על איכות הדרכים בתחומה לרבות סילוק סכנות, לא הסירה
10 מפגעים שהסתירו סימוני דרכים, רחובות ובתים ולא תחזקה אותם. לא דאגה לשילוט או
11 אמצעי הרתעה מתאימים מפני מפגעים קיימים שנבצר ממנה להסירם, לא הקצתה משאבים
12 מספיקים מתקציבה, לא הפעילה את סמכותה לעשות כל הדרוש כדי לשמור על שלום
13 הציבור המתהלך בתחומה ולא נהגה כרשות מקומית סבירה.

14 מוסיף וטוען התובע כי הוא שובץ לטיסה ביום 02.12.04 ובעקבות מחדלי הנתבעת לא יכול
15 היה לטוס עקב כאבים ולפיכך נשאר בארץ למשך 10 ימים נוספים. התובע שב לגרמניה רק
16 ביום 08.12.2004 ואז התברר לו כי רגלו התנפתחה ונוצר קריש דם שחייב נטילת תרופות
17 לדילול הדם. על פי הנחיות הרפואיות של גורמי התעופה המוסמכים בגרמניה, אדם שסובל
18 מקרישי דם או שנוטל תרופות המאטות קרישה, אינו יכול לשמש בצוות אוויר, משכך
19 הושבת התובע מטיסות ועבודה עד ליום 30.03.05. מששב התובע לעבודתו היה עליו להקצות
20 מספר ימים נוספים כדי להשלים מנהלות שנוכחותו נדרשה בהם ולפיכך עד להשלמתן לא
21 שובץ לטיסות. כמו כן נמנע מהתובע האפשרות להשתתף בהשתלמות שאמורה הייתה להביא
22 לקידומו בעבודה ותוספת שכר בעקבותיה. השתלמות זו עבר בנובמבר 2005.

23
24
25 מדרכות פגומות, בורות ובקיעים בהן, מרצפות שבורות ושקועות, גבהים משתנים במישור
26 הרחוב מהווים כולם מפגעים ברשות הרבים. היות שהרחובות הינן בבעלות הנתבעת
27 ובשליטתה המלאה, תיקון מדרכות ותחזוקתן הינה חובת סטטוטורית המוטלת על הרשות.
28 במקרה הנדון הגעתי לכלל המסקנה לפיה הנתבעת לא נקטה באמצעי הזהירות מספקים וזה
29 מה שהוביל לתאונה זו.

חובת הזהירות המושגית

30
31
32
33 נקודת המוצא בפסיקה הינה כי: "אין חולק שעירייה חייבת לטפל במפגעי בטיחות שיש
34 בדרכים הנמצאות בטיפול ואחזקתה" (ע"א (י-ם) 556/92 בוסקילה נ' עיריית ירושלים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

1 בעמ' 7 לפסק הדין; ת"א (עכו) 2877/96 סלמאן נ' מועצה מקומית ג'וליס ואח' (לא פורסם),
2 בעמוד 3 לפסק הדין). ומקום שיש מכשול, במדרכה שנועדה להולכי רגל ושחזקתה
3 באחריות הרשות המקומית, וכזה הוכח בפני, חבה בגינו הרשות המקומית, בחובת זהירות
4 מושגית כלפי הנפגע.

5
6 חובת הזהירות המושגית מוטלת על הנתבעת באשר לשמירה על תקינות המדרכות ולמניעת
7 מפגעים אשר יסכנו את שלומם של העוברים והשבים ועל הנתבעת היה, אפוא, לצפות באופן
8 אובייקטיבי וסביר את התרחשות הנזק שנגרם.

חובת הזהירות הקונקרטיית

9
10
11
12
13 הלכה פסוקה היא ש"אין הדין מטיל חובת זהירות קונקרטיית בגין סיכונים סבירים" ע"א
14 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש ואח', פ"ד ל"ז (1), 113, 126. וכביש או
15 מדרכה אינם אמורים להיות משטח סטרילי, אך: "נקבע לא אחת, כי עקרון השוויון בפני
16 החוק מחייב הטלת אחריות ברשלנות על רשות ציבורית על פי אותן אמות מידה החלות על
17 הפרט" (ע"א 209/85 עיריית קרית אתא ואח' נ' אילנקו בע"מ, פ"ד מ"ב (1), 190, 197). "...
18 דין השלטון המזיק כדין הפרט המזיק" (ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון (פ"ד ל"ט (1)
19 113, 135).

20
21 באשר לחובת הזהירות הקונקרטיית יש לבדוק אם מדובר בסכנה רגילה או בלתי רגילה לגבי
22 הניזוק ובשוותי לנגד עיני את מבחן הציפיות כפי שנקבע בע"א 417/81 מלון רמדה שלום נ'
23 אמסלם, פ"ד ל"ח (1) 72 ובע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש ואח', פ"ד
24 ל"ז (1), 113, 126. אני קובע כי בהיות המדרכה מקום המיועד למעבר הולכי רגל, יצר המפגע
25 הרחב והמגוון - הן של מרצפות רעועות, בולטות ומשוקעות הגבירו סכנת הנפילה - את הפרת
26 הנתבעת גם את חובת הזהירות הקונקרטיית וראה לעניין זה גם ע"א 73/86 שטרנברג נ'
27 עיריית בני-ברק פ"ד מ"ג (3), 343, 348.

28
29 הנתבעת לא הוכיחה כי נקטה אמצעים סבירים כדי שתוכל לעמוד על קיומם של מפגעים
30 הקיימים בתחומה, ולא הביאה לעדות ולו עובד אחד האמון על בדיקת המפגעים ותיקונים
31 (וזאת להבדיל למשל מהנתבעת בת"א (ת"א) 21744/08 קטין פלוני נ' עיריית חולון, בה
32 התביעה נדחתה על ידי).
33

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

1 הנתבעת גם הפרה חובתה החקוקה על פי סעיפים 235 ס"ק (2), (3) ו-(5) לפקודת העיריות
2 [נוסח חדש] מהם ניתן ללמוד לעניין סטנדרט הזהירות הראוי (ע"א 4114/90 **בן שושן נ'**
3 **כריכיה קואופרטיבית בע"מ**, פ"ד מ"ח(1) 415, 428).

4
5
6 בכל פעם שאדם נתקל במכשול שבדרך – אילו התבונן לא היה נכשל. אבל אחריותו של מי
7 שנתן את המכשול בדרך היא דווקא כלפי מי שלא התבונן, כך נקבעה לא אחת, אחריות של
8 רשויות מקומיות על מכשולים שבדרך" (ע"א 2004/92 **עיריית קריית אונו נ' שחם** (נלא
9 פורסם) בע' 3 לפסק הדין).

10
11 לאור כל האמור לעיל, אני קובע כי הנתבעת אחראית לנפילתו של התובע ברשלנותה כמפורט
12 לעיל.
13 יתירה מזה, לא מצאתי, בנסיבות העניין, שלתובע רשלנות תורמת בשיעור כלשהוא.

הפגיעה / המומחים הרפואיים

14
15
16
17
18
19 התובע יליד 1970, דייל בחברת התעופה הגרמנית לופטאנזה. בזמן הליכה על המדרכה,
20 שקעה רגלו של התובע בבקע, כתוצאה מכך נפל התובע ורגלו נחבלה. רגל התובע התנפחה,
21 והסבה לו כאבים עזים. ברגלו של התובע התפתח קריש דם שחייב אותו ליטול תרופות
22 מדללות דם. התובע הושבת מעבודתו שכן על פי הנחיות הרפואיות של גורמי התעופה
23 הגרמניים, אדם הסובל מקרישי דם או הנוטל תרופות המאטות קרישה, אינו יכול לשמש
24 בצוות אוויר. משכך הושבת התובע מעבודתו עד לתאריך 30.03.05.

25
26 לכתב התביעה צורפה חוות דעת רפואית של ד"ר אלכסנדר קנטרובסקי - מומחה בכירורגיה
27 כללית וכלי דם. ד"ר אלכסנדר ציין שקיים קשר סיבתי בין החבלה ברגל לבין ההופעה של
28 פקקת ורידית עמוקה באותה הגפה. מצבו הנוכחי של התובע הצדיקה הגשת תביעה לביטוח
29 לאומי בארץ לקביעת נכות של 10% עקב ורידים בולטים עם כאבים לפי סעיף 11(1)(ב) על פי
30 תקנות המל"ל.

31
32 מומחה מטעם הנתבעת, פרופ' משה חשמונאי - ציין שפקקת וריד הברך השמאלית נספגה
33 לחלוטין, מבלי להותיר כל פגיעה בשסתומים בחיבורים שבין מערכת הורידים השטחית
34 והעמוקה בירך, "שפקקת הורידים הנדונה לא הותירה כל נכות".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

1
2 בהסכמת הצדדים מונה ד"ר אמסטרדם כמומחה בתחום כירורגיית כללית וכלי הדם
3 להערכת נכותו של התובע.

4 המומחה מטעם בית המשפט ציין כי נראה כי קיים קשר סיבתי בין החבלה ברגל להופעת
5 הפקת. הפקת נספגה לחלוטין ואין שאריות של פקת או אי ספיקת שסתומים, הנפחות
6 בירך שמאל הינה כתוצאה של דליות הגדולות ולא של הפקת. לדידו של מומחה בית
7 המשפט, נכותו של התובע בגין הדליות הינה 10% לפי סעיף 11(1)(ב) לתקנות המל"ל, אולם
8 נכות זו אינה קשורה לחבלה ולפקת ממנה סבל ושנסוגה לאחר זמן קצר. בגין הפקת
9 העמוקה אשר בעקבותיה לא נותרה כל הפרעה במערכת הורידית העמוקה נכותו 0% לפי
10 סעיף 2.11(א).

11 חוות דעתו של מומחה בית המשפט מקובלת עליי ואני מאמץ את מסקנותיו.

הנזקים

12
13
14
15
16 התובע טען לנזקים הכספיים הבאים:

17
18 א. הפסד הכנסה ישירה- על פי ממוצע הכנסותיו עובר לתאונה (למעט חודש ספטמבר- שבו
19 התובע היה בחופשה) הפסדו עמד על 6,526 אירו (השער היציג נכון לתאריך 02.05.2005
20 1 אירו = 5.62 ₪), 7,335 ₪ לחודש.
21 סה"כ לחמישה חודשים 36,676 ₪.

22
23 ב. הפסד אש"ל
24 על פי ממוצע החודשי לתקופה שעובר לתאונה 462.6 אירו (סה"כ 2,600 ₪).

25
26 ג. הפסד עמלות מכירות (10%)
27 200 אירו לחודש 1,124 ₪ סה"כ 5,620 ₪.

28
29 ד. הפסדי טיסות – עקב כאבים וצורך לעבור בדיקות רפואיות 15,000 ₪.

30
31 בגין ראש נזק של הפסדי הכנסות והטבות בתקופת אי הכושר של התובע אני פוסק סך
32 גלובלי של 30,000 ₪.

33
34 פיצוי בגין – שינוי תעסוקתי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

1
2 נדרש פיצוי בגין הסיכון שהפקקת תחזור והתובע יצטרך לעשות שינוי במצבו התעסוקתי
3 - 50,000 ₪.

4 משטענה זו לא הוכחה כדבעי, אין אני מוצא לנכון לפסוק לתובע בגין ראש נזק זה. סיכון זה
5 קיים בכל מקצוע בו יועסק התובע או כל אדם, ועוצמת הפגיעה בתובע אינה מצדיקה הפיצוי
6 האמור.

הוצאות רפואיות וכלליות

7
8
9
10
11 אין ספק שהתובע נזקק לטיפולים תרופתיים וכי לא היה זכאי לקבלם במסגרת קופת חולים
12 שכן אינו תושב הארץ ואינו זכאי לכך.

13 1. התובע טען כי עבר כ 8 בדיקות רפואיות בסך של 95 ₪ כ"א וסך של 855 ₪ בגין
14 תרופות מדללות דם.

15 2. התובע נזקק לשירותי מכבסה, מוניות והזמנת מזון בסך של 13,000 ₪.

16 3. התובע השהה תוכניות לרכישת דירה בת"א ובינתיים המחירים האמירו.

17 4. התובע השהה תוכניות להפיק דיסק מוזיקלי וניזוק מכך.

18
19
20 באשר למידת הוודאות והדיוק המתבקשת מהנפגע בהוכחת נזקו והפיצוי לו הוא דורש,
21 ההלכה היא כי:

22 "תורת הנזק ותורת הפיצוי אינן תורות מדויקות, ואינו נדרש דיוק מתמטי, ואינה נדרשת
23 ודאות מוחלטת. כל שנדרש הוא, כי הנפגע - התובע יוכיח את נזקו ואת הפיצוי המגיע לו
24 במידת ודאות סבירה... כלומר, באותה מידת ודאות המתבקשת מנסיבות העניין...

25 על כן, באותם מקרים בהם - לאור טבעו ואופיו של הנזק - ניתן להביא נתונים מדויקים, על
26 הנפגע התובע לעשות כן, ומשנכשל בנטל זה, לא ייפסק לו פיצוי. לעומת זאת, באותם
27 מקרים אשר בהם - לאור טבעו ואופיו של הנזק - קשה להוכיח בדיוק ובוודאות את
28 מידת הנזק ושיעור הפיצויים, אין בכך כדי להכשיל את תביעתו של הנפגע, ודי לו שיביא
29 אותם נתונים, אשר ניתן באופן סביר להביאם, תוך מתן שיקול דעת מתאים לבית המשפט
30 לעריכת אומדן להשלמת החסר..."

31 (ע"א 355/80 אניסימוב בע"מ נ' מלון טירת בת שבע בע"מ פ"ד ל"ה (2) 800, 809).

32
33 אי לכך ולאור האמור לעיל, בגין ראש נזק זה – אני פוסק גלובלית סך 10,000 ₪ .
34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

הוצאות משפטיות

1. התובע צריך היה לתרגם מסמכים מגרמנית לעברית והוציא בגין כך סך של 425.98 ₪ + 306.33 ₪.
2. כמו כן שילם התובע עבור חוות דעת רפואית של ד"ר אלכסנדר קנטרובסקי סך של 4000 ₪ + מ.ע.מ.

הוצאות אלו היו הכרחיות לצורך ניהול תביעתו זו.

לפיכך בראש נזק זה אני פוסק את מלוא ההוצאה בסך – 5,382 ₪.

כאב וסבל

התובע לא אושפז בבית החולים, מאידך התובע נזקק למנוחה בביתו ואף היה מושבת מביצוע עבודתו במהלך של 5 חודשים. הוא סבל כתוצאה מהפגיעה וגם סבל סבל לא מועט בעת ההחלמה.

לאור כך אני קובע את הפיצוי בראש נזק זה לכל התקופה בסך 18,000 ₪ .

סוף דבר

לאור כל האמור לעיל, הנני מחייבת הנתבעת לשלם לתובע את הסכומים כדלקמן:

סכום בש"ח

ראש הנזק

1. הפסד הכנסה לעבר ולעתיד 30,000 ש"ח
2. הוצאות רפואיות וכלליות 10,000 ש"ח
3. הוצאות משפטיות 5,382 ש"ח
4. כאב וסבל 18,000 ש"ח

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61410-05 אורן טוביאנה נ' עיריית תל-אביב

₪ 63,382

סה"כ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

לסכום הנ"ל יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל וכן הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בשיעור 20% + מע"מ.

המזכירות תשלח את פסק הדין לב"כ הצדדים בדואר רשום.

ניתן היום, י"ג תשרי תשע"א, 21 ספטמבר 2010, בהעדר הצדדים.

מנחם קליין, שופט
תימה

